

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

Quomodo occiso iacobo voluit apprehendere petrum ca. lxxvj.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Scriptum apostolorum

agrippam ut subueniret iudeis: quia vna de
tetrarchijs suis, scilicet galilea in iudea erat.

De morte gaj imperatoris.

Capitulum LXXIII.

Hinc herodes i

uitauit gajum in crastino ut comederet cum eo. Et cum in crastino esset in conuiuio: ammiratus est delicias conuiuij. Et cepit memorari gajus quanta fuerat passus pro eo herodes, scilicet vincula tiberij: et alia multa, et precepit ei ut peteret quicquid vellet. At ille respondit ei sufficere sibi gratia suam. Et cum ille instaret ut aliquid peteret, petijt ne poneret statuam suam in templo in hierosolima. Et iratus est gajus: tamen confiderauit animositate agrippe, quia noluerat perdere opes vel honores: adqueiuit ei, et scripsit petronio in hunc modum. Si nondum posita est statua in templo: non est necesse ut ponatur. Et sic non est posita eius statua in templo. Postquam resipiscens gajus rescripsit petronio in hunc modum. Quia contempsisti mandatum imperatoris: et potius dilexisti munera iudeorum. Elige tibi genus mortis quod vis ut descant omnes non esse tutum obuiare mandato imperatoris. Sed deo peccante ita factum est: ut prius audiret fama mortis eius quam vis deret nuncios huius legationis. Cum enim esset romae et rediret a ludis circensibus, consilio senatorum interfectus est a duobus, et orta est in ciuitate dissensio inter curiam et milites et populum. Curia dicebant senatores et viri consulares, id est, qui de genere consulum: vel digni ut fierent consules. Quia si viderant senatores se uicium imperatoris et incommoda que inde origerant reipublice: voluerunt penitus extirpare imperium imperatoris ab urbe: et voluerunt eam redigere ad antiquum statum: in quo erat ante iulium cesarem ut esset regimen ciuitatis in arbitrio consulum et senatorum. Contra milites et populum timentes auariciam senatorum: et amantes donatiua imperatorum: constituerunt imperatorem claudium auunculum gajum uisum mansuetum et piuum.

De eodem.

Capitulum LXXV.

Hinc venit he

rodes agrippa ad senatores du-
cens secum de nobiliores que erant
in curia: simulans se fauere parti eorum: cum habere

ret eos exosos propter mortem gajum. Consuluit ergo eis ut significaret claudio ne moueret scisma in ciuitate: sed desisteret ab hoc incepto. Et senatores rogauerunt herodem ut pergeret cum eis ad claudium. Et professus est se libenter fungi hac legatione. Et missus est ad claudium cum alijs. Et eis audientibus dixit ei quod dixerat coram senatoribus: quod vellet cladius desistere ab incepto. In aure autem dixit claudio ut non desisteret ab incepto, quia ipse satageret ut maior pars nobilium faueret parti eius. Et renouauit senatoribus quod nollet cladius desistere ab incepto: et cepit eis persuadere ne contraherent, quia non possent impedire. Et allicit quosdam: et tandem omnes. et ita sine contradictione factus est cladius imperator. Et ad persuasionem herodis agrippe omnes occisi sunt qui consenserant in mortem gajum. Et petijt ab eo herodes agrippa: ut decretum gajum de statua sua adoranda reuocaret in irritum: quia impium erat. Et adqueiuit ei et precepit ei ut epistole reuocationis per singulas ciuitates iudee ponerentur in loco eminenti ut viderentur ab omnibus.

Quomodo occiso iacobo voluit apprehendere petrum.

Capitulum LXXVI.

Istea voluit he

rodes accipere licentiam a claudio et redire ad patriam. et tunc claudio dedit ei quartam tetrarchiam, scilicet iudeam. et ita sublimatus redijt ad patriam. Et venit primo in iudeam: et honorifice susceptus est a iudeis: quia in multis inuenerat eos. Et cum apperesset dies azymorum venit in hierosalem ante diem festum ut purificaret: et mundus interesset diei festo. Et ante dies azymorum occidit iacobum fratrem iohannis. postea in diebus azymorum videns quia placeret iudeis apposuit ut apprehenderet et petrum. De iacobo autem refert clemens alexandrinus: quod cum detrusus esset in carcerem: nocte conuertit ad fidem custodem suum: et in crastino confessus est se esse christianum. Et cum ambo traherentur ad martyrium: dixit iacobo. Pater da mihi remissionem. At ille paru deliberans ait. Pax tibi. Et osculatus est eum: et simul ambo capite truncati sunt. Petrum autem apprehensum misit herodes in carcerem: quod in diebus

Historia libri

azymoz non licebat alique occidere: et propter custodes carceris tradidit eum custodiendum quattuor quaternionibus militum, volens post pascha pducere eum populo: ut ipse populus occideret eum: non ipse herodes ut iacobus, quia magis videbatur eis gloriosum si ipsi occideret eum: quia erat princeps apud stolorum.

Quomodo liberatus est petrus de manu herodis,

Capitulum LXXVII.

Quomodo autem in castris

Castris pducitur eum esset herodes populo. ipsa nocte erat petrus dormiens inter duos milites vincens catenis duabus que adhuc rhome esse dicuntur et custodes iacentes ante ostium custodiebant carcerem. Et ecce angelus domini apparuit: et lumen refluxit in habitaculo carceris, et miraculose factum est ut solus petrus videret lumen, percussosq; latere petri excitavit eum dicens, Surge velociter. Et statim ceciderunt catene de manibus eius: que adhuc rhome esse perhibentur. Et dixit angelus ad eum, Precingere et calcia te caligis tuis. Deposuerat enim cingulum propter molestiam carceris: ut tunica circa pedes demissa temperaret frigus noctis. In quo datum est exemplum sanctis viris: quod in angustiis licet aliquid relaxare de rigore ordinis. Legimus enim apostolos et prophetas duris cingulis usus propter afflictiones carnis: et petrum ad tempus deposuisse cingulum pro molestia carceris. Et fecit petrus iuxta mandatum angeli: et addidit angelus, Circunda tibi vestimentum tuum et sequere me. Et exiens sequebatur eum: et nesciebat, quia verum est quod fiebat per angelum. id est non putabat hoc in rei veritate fieri: sed imaginaria visione ostendit. Unde sequitur, Existimabat se visum videre: et hoc sibi ostensum imaginaria visione. Transientes autem primam custodiam, id est custodes carceris custodie deputatos, et secundam, id est duos quaterniones. Vel primam custodiam, id est primum quaternionem cum suis: venerunt ad portam ferream que ducit ad civitatem: que putatur fuisse in atrio carceris. Carcer enim habebat atrium: et erat in exteriori parte civitatis sue extra civitatem, et vltro aperta est eis. Et exeuntes processerunt in

vicum unum, et stinus discessit angelus ab eo ut sciret se in rei veritate de carcere ductum: qui putabat sibi hoc imaginarie ostensum. Et tunc ad se reversus, id est ad mentem suam: quia fuerat in maximo stupore. dicit, Hunc scio vere quia misit dominus angelum suum: et eripuit me de manu herodis et de omni expectatione plebis iudeorum. Et considerans ubi esset venit ad domum marie matris iohannis: qui cognominabatur marcus non euangelista: ubi erant multi congregati causa orationis ut oraret pro petro. Et cum pulsaret petrus ad ianuam: egressa est puella ad videndum quem locum dicit hieronymus. Tanta dignitatem esse animarum: ut unaqueque ab ortu natiuitatis sue habeat angelum sibi in custodiam deputatum. Petrus autem perseveranter pulsabat. Et cum aperuissent: viderunt eum et obstupuerunt. Et innuit eis manu ut tacerent: ut sub silentio miraculum viderent vel audirent. Vel forte ideo: ne clamore gaudentium aduentus eius in civitate palaretur. Et narravit quomodo eduxit eum dominus de carcere: et alii. Hunc dicit hoc iacobo et fratribus, scilicet iacobo alpheu episcopo hierosolymorum, quod alter iam fuerat decollatus ab herode. Et egressus eadem illa nocte abiit in alium locum timore herodis et iudeorum.

De morte herodis,

Capitulum LXXVIII.

Rastina autem

C die post educationem petri de carcere: erat non parva perturbatio inter milites et custodes quidnam esset factum de petro. Unde apparet: quia clausum reliquerat carcerem, alioquin non esset ambiguum evasisse. Herodes autem cum reliquisset eum et non invenisset: diligenter inquirens de custodibus, utrum nossent quidnam factum esset de eo: iussit eos adduci ad se ut vindicaret eos. non tamen vindicavit domino procurante: ut solutio petri nulli noceret. Imminente enim negotio: herodes descendit a iudea in cesarem palestine proinquam tyro et sidon: ut non